

Zadeva C-213/20

**Povzetek predloga za sprejetje predhodne odločbe v skladu s členom 98(1)
Poslovnika Sodišča**

Datum vložitve:

12. maj 2020

Predložitevno sodišče:

Sąd Rejonowy dla Warszawy-Woli w Warszawie (Poljska)

Datum predložitvene odločbe:

2. oktober 2019

Tožeci stranki:

G.W.

E.S.

Tožena stranka:

A. Towarzystwo Ubezpieczeń Życie S.A.

Predmet postopka pred nacionalnim sodiščem

Zahtevak za vračilo zavarovalnih premij, plačanih toženi stranki na podlagi pogodbe o skupinskem življenjskem in doživljenjskem zavarovanju v okviru sklada kapitalskega zavarovanja.

Predmet in pravna podlaga predloga za sprejetje predhodne odločbe

Razlaga člena 36(1) Direktive 2002/83 v povezavi z delom A, točki 11 in 12, Priloge III k navedeni direktivi glede obsega, skupine naslovnikov in zahtevane stopnje podrobnosti informacij, ki jih mora zavarovatelj zagotoviti zavarovancu, pa tudi glede ustreznega trenutka njihove zagotovitve.

Vprašanja za predhodno odločanje

1. Ali je treba člen 36(1) v povezavi z delom A, točka 12, Priloge III k Direktivi 2002/83/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. novembra 2002 o življenjskem zavarovanju [...] (ni prevedeno) razlagati tako, da obveznost posredovanja informacij, navedenih v tej direktivi, vključuje tudi zavarovanca, če ni hkrati zavarovalec in deluje kot potrošnik, ki pristopi k pogodbi o skupinskem življenjskem in doživljenjskem zavarovanju v okviru sklada kapitalskega zavarovanja, sklenjeni med zavarovalnico in podjetjem – zavarovalcem, ter kot dejanski vlagatelj denarnih sredstev, ki se plačujejo kot zavarovalna premija?
2. Ali je treba v primeru pritrdilnega odgovora na prvo vprašanje člen 36(1) v povezavi z delom A, točki 11 in 12, Priloge III k Direktivi 2002/83/ES [...] (ni prevedeno) razlagati tako, da v okviru pravnega razmerja, kot je navedeno v prvem vprašanju, obveznost posredovanja informacij o značilnostih kapitalskih sredstev, povezanih s skladom kapitalskega zavarovanja, pomeni tudi, da mora biti potrošnik - zavarovanec izčrpno in na razumljiv način obveščen o vseh tveganjih, povezanih z naložbami v sredstva kapitalskega sklada (kot so strukturirane obveznice ali izvedeni finančni instrumenti), njihovi vrsti in obsegu, ali pa je v smislu navedene določbe dovolj, da se potrošniku - zavarovancu posredujejo le osnovni podatki o glavnih vrstah tveganja, povezanega z vlaganjem sredstev prek sklada kapitalskega zavarovanja?
3. Ali je treba člen 36(1) v povezavi z delom A, točki 11 in 12, Priloge III k Direktivi 2002/83/ES razumeti tako, da v okviru pravnega razmerja, opisanega v prvem in drugem vprašanju, da mora biti potrošnik, ki pristopi k pogodbi o življenjskem zavarovanju kot upravičenec, obveščen o vseh naložbenih tveganjih in s tem povezanih pogojih, o katerih je izdajatelj sredstev (strukturiranih obveznic ali izvedenih finančnih instrumentov), ki sestavljajo sklad kapitalskega zavarovanja, obvestil zavarovatelja?
4. Ali je treba v primeru pritrdilnega odgovora na predhodna vprašanja člen 36(1) Direktive 2002/83/ES razlagati tako, da mora potrošnik, ki kot zavarovanec pristopi k pogodbi o skupinskem življenjskem in doživljenjskem zavarovanju v okviru sklada kapitalskega zavarovanja, dobiti informacije o lastnostih kapitalskih sredstev in tveganjih, povezanih z naložbami v ta sredstva, pred sklenitvijo pogodbe v ločenem predpogodbenem postopku, in torej ali ta člen nasprotuje takšni določbi nacionalne zakonodaje [kot je] člen 13(4) ustawy o działalności ubezpieczeniowej (zakon o zavarovalništvu) z dne 22. maja 2003, [...] v skladu s katero zadostuje, da se ti podatki razkrijejo šele v vsebini zavarovalne pogodbe in med njeno sklenitvijo, trenutek prejema informacij pa v postopku pristopa k pogodbi ni nedvoumno in jasno opredeljen in ločen?

5. Ali je treba v primeru pritrdilnega odgovora na vprašanja od prvega do tretjega člen 36(1) v povezavi z delom A, točki 11 in 12, Priloge III k Direktivi 2002/83/ES razlagati tudi tako, da mora biti pravilna izpolnitev tam določene obveznosti obveščanja obravnavana kot bistveni element pogodbe o skupinskem življenjskem in doživljenjskem zavarovanju, in ali posledično ugotovitev, da ta obveznost ni bila pravilno izpolnjena, lahko zavarovanemu potrošniku daje pravico, da zahteva vračilo vseh plačanih zavarovalnih premij zaradi morebitne razveljavitve pogodbe oziroma njene neveljavnosti *ab initio* ali zaradi morebitne razveljavitve oziroma neveljavnosti posamične izjave o pristopu k takšni pogodbi?

Navedena zakonodaja Skupnosti

Direktiva 2002/83/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. novembra 2002 o življenjskem zavarovanju (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 6, zvezek 6, str. 3): uvodna izjava 52, člen 36, Priloga III.

Navedena nacionalna zakonodaja

Kodeks cywilny (civilni zakonik) – zakon z dne 23. aprila 1964 (Dz. U. št. 16, pozicija 93, kakor je bil spremenjen): člen 58, člen 353¹, člen 384(1) in (2), člen 805(1) in (2), člen 808, od (1) do (4), in člen 829.

Ustawa o działalności ubezpieczeniowej (zakon o zavarovalništvu) z dne 22. maja 2003. (Dz.U. št. 124, pozicija 11510; prečiščeno besedilo z dne 16. decembra 2009, Dz.U. 2010 št. 11, pozicija 66): člen 2(1), točka 13, in člen 13, priloga (I. razdelek)).

Kratka predstavitev dejanskega stanja in postopka

- 1 Tožeči stranki, osebi G. W. in E.S., sta vložili tožbo zoper zavarovatelja za vračilo zavarovalnih premij, ki sta mu jih plačali v skladu s pogodbo o skupinskem življenjskem in doživljenjskem zavarovanju v okviru sklada kapitalskega zavarovanja (v nadaljevanju: zadevna pogodba).
- 2 Zadevna pogodba, ki so jo lahko sklenili posamezni potrošniki, je bila sklenjena 29. julija 2011 med toženim zavarovateljem in A. S.A., ki deluje kot zavarovalec. Tožeči stranki sta k zadevni pogodbi pristopili na podlagi ločenih pristopnih izjav, predloženih 28. in 30. novembra 2011.
- 3 Zavarovalni produkt je bil predstavljen kot kapitalaska naložba v obliki sistematičnega varčevanja. Ponudba za pristop k zadevni pogodbi je bila predstavljena na enem sestanku v poslovalnici banke - zavarovalca, kjer je bila podana tudi pristopna izjava k tej pogodbi. Hkrati so bili tožečima strankama

predstavljeni splošni zavarovalni pogoji in pravilnik sklada kapitalnega zavarovanja.

- 4 Tožeči stranki sta ob oddaji pristopnih izjav k pogodbi podpisali izjavi, v katerih je bilo navedeno, da je cilj sklada ob koncu zavarovalne dobe doseči vsaj 100 % vplačane premije. V izjavah je bil tudi naveden podatek, da lahko med zavarovalnim obdobjem vrednost računa deležev v skladu kapitalnega zavarovanja znatno niha zaradi vrednotenja finančnih instrumentov, ki ga sestavljajo. V skladu z izjavami je s produktom povezano tveganje, ki izhaja iz možnosti, da izdajatelj finančnih instrumentov, ki sestavljajo produkt, ne bi izpolnil plačilne obveznosti. Navedeno je bilo tudi, da produkt ni bančni depozit in zato zavarovancu ne zagotavlja dobička, hkrati pa je bilo dodano, da simulacija povprečnega letnega indeksnega dobička znaša 11,70 %. Ob tem je bil naveden pridržek, da ta rezultat ni zagotovilo, da bodo v prihodnosti doseženi podobni rezultati.
- 5 Tožeči stranki sta morali na podlagi določil zadevne pogodbe, dopoljenih z vsebino splošnih zavarovalnih pogojev in pravilnika sklada kapitalnega zavarovanja, plačati začetno premijo in nato redno plačevati mesečne zavarovalne premije.
- 6 Avtor splošnih zavarovalnih pogojev in pravilnika sklada je bil zavarovatelj, vsebovana določila pa niso bila predmet pogajanj z zavarovanci. Zavarovalna doba je bila določena na 15 let. Hkrati je imel zavarovanec pravico kadar koli predložiti izjavo o odstopu od zavarovalnega kritja.
- 7 Premije zavarovancev so bile vplačane v sklad kapitalnega zavarovanja „UFK A.“ Ta sklad je bil v pogodbi opredeljen vnaprej in zavarovanca v zvezi s tem nista imela druge izbire.
- 8 Vrednost premoženja sklada in vrednost posameznega deleža v njem se je v določenem obdobju spreminjala zaradi narave oblikovanja cene finančnih instrumentov, v katere so bila vložena sredstva sklada. Pravilnik je določal, da so te spremembe lahko pomembne.
- 9 V pravilniku sklada so bila določena tudi številna tveganja, povezana z vlaganjem v sklad kapitalnega zavarovanja, zavarovatelj pa si je pridržal pravico, da ne odgovarja za naložbeno tveganje, povezano z vlaganjem v sklad.
- 10 Splošni zavarovalni pogoji niso vključevali nobenega pridržka, ki bi lahko nakazoval, da omenjena oblika naložbe ni namenjena širokemu krogu prejemnikov ali da vlaganje sredstev v obveznice, ki jih izda A., zahteva znanje in izkušnje, povezane z delovanjem kapitalnega trga in finančnih instrumentov.
- 11 Zavarovatelj je sredstva, vplačana v sklad kapitalnega zavarovanja, vložil v 15-letne strukturirane obveznice, povezane z indeksom A. Izdaja teh obveznic ni bila javna, temveč je bila namenjena posameznim, profesionalnim vlagateljem. Z obveznicami se ni trgovalo na kapitalnem trgu.

- 12 V dokumentaciji, ki se nanaša na pogoje nakupa obveznic, ki jih je izdal A., so bili med drugim navedeni in pojasnjeni dejavniki tveganja. Izdajatelj je kupca obveznic obvestil, da morajo potencialni vlagatelji izdanih vrednostnih papirjev pred nakupom natančno preučiti informacije, navedene v razdelku „Dejavniki tveganja.“ Izdajatelj je tudi poudaril, da se lahko vrednost naložbe in dobiček iz nje zmanjšata ali povečata in zato vlagatelj morda ne bo prejel vložnega zneska oziroma v nekaterih primerih ne bo prejel povrnjenega nobenega zneska izvedene naložbe.
- 13 Izdajatelj je tudi opozoril, da so naložbe v strukturirane produkte, ki vključujejo veliko tveganje, primerne le za ljudi, ki imajo znanje in izkušnje na področju finančnih in poslovnih zadev, potrebnih za oceno tveganj.
- 14 Vsebina te dokumentacije ni bila razkrita zavarovancem pred sklenitvijo zadevne pogodbe niti ni bila vključena v vsebino te pogodbe ali vsebino splošnih zavarovalnih pogojev in pravilnika kapitalskega sklada. Ko so potrošnikom ponudili sklenitev zadevne pogodbe, niso od njih zahtevali nobenih izkušenj v zvezi z naložbami na kapitalskem trgu, poleg tega pa v zvezi s tem niso bile preverjene niti njihove kompetence.
- 15 Tožeča stranka G. W. je po osmih letih plačevanja zavarovalnih premij predložila izjavo o odstopu od zadevne zavarovalne pogodbe (odpoved pravnega razmerja), ki je začela veljati 23. januarja 2019. Toženi zavarovatelj ji je za odkupno vrednost izplačal znesek 14.285,30 PLN, hkrati pa določil izračunano vrednost deležev v znesku 15.403,57 PLN. Tožeča stranka je med trajanjem pravnega razmerja zavarovatelju skupno plačala znesek 24.090 PLN. Na podlagi tega je tožeča stranka spremenila svoj zahtevek in od tožene stranke zahtevala plačilo 9.804,70 PLN. Tožeča stranka E. S. še vedno plačuje zavarovalne premije in do zdaj ni odpovedala pravnega razmerja na podlagi zadevne pogodbe.

Bistvene trditve strank v postopku pred nacionalnim sodiščem

- 16 Tožeči stranki trdita, da je zadevna pogodba nična, ker je v nasprotju z zavezujočimi zakonskimi določbami, in da so posamezne izjave o pristopu tožečih strank k navedeni pogodbi nične oziroma neveljavne.
- 17 Tožeči stranki trdita, da je toženi zavarovatelj bistveno kršil svoje obveznosti glede obveščanja, ki izhajajo iz zavezujočih zakonskih določb, saj zavarovancem ni zagotovil popolnih informacij o lastnostih strukturiranih obveznic, kupljenih za sklad zavarovalnega kapitala, vključno z vsemi z njimi povezanimi tveganji. Poleg tega tožeči stranki trdita, da je zadevna pogodba tudi v nasprotju z naravo obligacijskega razmerja, ker določa, da tožena stranka vrednost sredstev kapitalskega sklada, od katere je neposredno odvisen znesek ugodnosti za potrošnika, določa poljubno in enostransko na način, ki ga potrošnik ne pozna in ki tako preprečuje poznejši nadzor s strani sodišča.

- 18 Po mnenju tožečih strank je bila stopnja pomanjkanja informacij za potrošnika tako visoka, da ni mogoče šteti, da sta dali učinkovito in veljavno izjavo volje, potrebno za pravilno sklenitev pravnega razmerja. Tožeči stranki zaradi razlogov, ki bremenijo zavarovatelja, nista vedeli, v kaj so bila vložena njuna sredstva, niti kakšen je dejanski obseg in število tveganj, povezanih s tovrstno naložbo.
- 19 Toženi zavarovatelj je trdil, da ni bil zavezan obveščati o vseh naložbenih tveganjih, povezanih s pristopom k zadevni pogodbi, niti o vseh pogojih, povezanih z izdajo strukturiranih obveznic s strani zavarovalca A. Zavarovanca nista bila stranki pravnega razmerja med zavarovateljem in izdajateljem obveznic. Zavarovatelj je opozoril tudi na potrebo po spoštovanju obveznosti tajnosti v zvezi s podrobnimi določili pogodbe o izdaji ter podrobni metodologiji vrednotenja in izdelave izvedenega finančnega instrumenta, vgrajenega v strukturirano obveznico.
- 20 Poleg tega po mnenju zavarovatelja splošni pogoji zavarovanja in pravilnik o kapitalskih skladih vsebujejo potrebne informacije v zvezi s tem, pri čemer je v njih zlasti navedeno, da vlaganje sredstev prek sklada kapitalskega zavarovanja vključuje tveganja, med katerimi je tudi tveganje, da ne bo mogoče doseči donosnosti naložbe.

Kratka obrazložitev predloga

- 21 Prvič, dvom predložitvenega sodišča je povezan s tem, ali morajo biti informacije, ki jih je treba zagotoviti v skladu s členom 36(1) Direktive 2002/83 v povezavi z delom A Priloge III k tej direktivi, na voljo tudi zavarovancem, če sklenejo zadevno pogodbo kot potrošniki in so hkrati dejanski vlagatelji premij, plačanih zavarovatelju in nato vloženi v sklad kapitalskega zavarovanja.
- 22 Formalno gledano v okviru pravnega razmerja, ki je podlaga za predlog za sprejetje predhodne odločbe, zavarovanec - potrošnik ni stranka zavarovalne pogodbe. Ta pogodba je sklenjena med zavarovalnico in zavarovalcem, ki je v tem primeru banka. Oblika te pogodbe ustreza strukturi zavarovalne pogodbe na tuj račun, v kateri zavarovanca ni treba imenovati.
- 23 Vendar pa, kot poudarja predložitveno sodišče, v tem primeru ta potrošnik prevzema nase del obveznosti zavarovalca, zlasti obveznost plačila premije. Potrošnik nosi dejansko ekonomsko breme vlaganja sredstev in s tem povezano tveganje.
- 24 Zato se po mnenju predložitvenega sodišča zdi, da bi moral imeti zavarovanec – glede na sistemske in funkcionalne razloge ter besedilo uvodne izjave 52 Direktive 2002/83 – dostop do vseh informacij, ki so ali bi morale biti na voljo zavarovalcu. V nasprotnem primeru zavarovanec morda ne bo mogel pravilno oceniti morebitnih ekonomskih posledic pristopa k pogodbi.

- 25 Drugič, predložitveno sodišče se sprašuje o pravilni razlagi podrobne vsebine in obsega obveznosti obveščanja, ki jo določa člen 36(1) Direktive 2002/83 v povezavi z delom A Priloge III k tej direktivi. Zgornje določbe določajo minimalni standard obveščanja v takšnih pogodbah, kot je zadevna pogodba, kar pomeni, da nacionalna zakonodaja lahko določi obsežnejše obveznosti glede obveščanja, vendar jih pa ne sme omejiti.
- 26 Po angleški različici analiziranih določb zakonodaje Skupnosti mora zavarovalnica pred sklenitvijo pogodbe obvestiti o lastnostih kapitalskih sredstev („*indication of the nature of the underlying assets*“), v katera se vlagajo sredstva, vplačana kot zavarovalne premije. Posledično bi morale te informacije v skladu z različnimi jezikovnimi različicami vključevati ne samo opredelitve vrste sredstev, temveč tudi njihove lastnosti (naravo). Po mnenju predložitvenega sodišča je v to smer šel tudi prenos določb Direktive 2002/83 v poljski pravni red, ker je v členu 13(4) zakona o zavarovalništvu z dne 22. maja 2003 uporabljen pojem „lastnosti sredstev“.
- 27 Na tej podlagi pa obstaja dvom, kako bi bilo treba razlagati pojem značilnosti (lastnosti) sredstev, prevzet iz Direktive 2002/83, zlasti ali zajema tudi stopnjo (intenzivnost), obseg in vrste naložbenega tveganja, povezanega z določenimi sredstvi sklada kapitalskega zavarovanja, v katerega zavarovalnica vloži sredstva, ki ji jih potrošnik vplača kot zavarovalno premijo.
- 28 Dvom se nanaša tudi na to, ali obseg pojma lastnosti sredstev, ki sestavljajo sklad kapitalskega zavarovanja, vključuje tudi vsa naložbena tveganja, ki so z njimi povezana, ali pa le glavna naložbena tveganja, katerih verjetnost nastanka je sorazmerno največja in ki lahko opredeljujejo instrument z ekonomskega vidika.
- 29 Ta dvoumnost izhaja tudi iz dejstva, da v določbah Direktive 2002/83, za razliko od določb naslednje direktive o zavarovanju, in sicer Direktive 2009/38/ES (člen 185 (4)), ki je nadomestila Direktivo 2002/83, ni določena posebna zahteva po informiranju o vrstah in stopnji tveganj, povezanih z vlaganjem sredstev na podlagi zadevne pogodbe.
- 30 Poleg tega je lahko dvom o pravilnem obsegu in podrobnosti informacij, posredovanih zavarovancu, upravičen tudi zaradi potrebe po ustreznem ravnovesju med obsegom zagotovljenih informacij in stopnjo njihove zapletenosti ter s tem objektivne razumljivosti tipske pogodbe. Na to vprašanje je bilo opozorjeno v argumentaciji tožene zavarovalnice, ki je navedla, da zagotavljanje daljnosežnejših ali podrobnejših informacij o značilnostih sredstev, ki so bila vložena v sredstva sklada kapitalskega zavarovanja, ne bi imelo nadaljnjih pozitivnih učinkov za zavarovance ravno zaradi stopnje zapletenosti informacij v zvezi s tem.
- 31 Po mnenju predložitvenega sodišča bi bilo treba pri obravnavi tega vprašanja upoštevati zahteve po oblikovanju pogodbenih pogojev v jasnem in razumljivem jeziku, tudi za določitev predvidljivih ekonomskih posledic naložb. Zakonodaja

Skupnosti o trgovanju s potrošniki posebej poudarja obveznost pravilnega obveščanja potrošnika o pogojih pogodb, ki jih sklene ali h katerim pristopi, hkrati pa zahteva, da se informacije potrošniku posredujejo na pregleden in razumljiv način.

- 32 Po mnenju predložitvenega sodišča se tukaj pojavlja tudi vprašanje simetrije med informacijami, ki jih je zavarovalnica zagotovila potrošniku, in vsebino informacij, ki jih je zavarovalnica prejela od izdajatelja strukturiranih obveznic. Potrošnik kot zavarovanec ni pogodbeni stranka pogodbe o izdaji obveznic, ki zavezuje zavarovatelja in izdajatelja obveznic, vsebina te pogodbe pa ne vpliva neposredno na njegove pravice in obveznosti iz zavarovalne pogodbe. Vendar pa zavarovatelj sredstva, ki jih plačujejo potrošniki - zavarovanci, nato v celoti vložijo v tako pridobljeni finančni instrument, in tako je potrošnik dejanski vlagatelj, ki nosi s tem povezano tveganje. Postavlja se vprašanje, ali glede na Direktivo 2002/83 takšno razmerje upravičuje pričakovanje, da bi moral potrošnik imeti dostop do vseh informacij o izdanih obveznicah, do katerih je imel dostop zavarovatelj.
- 33 Po mnenju predložitvenega sodišča je element naložbenega tveganja v tem primeru tako pomemben sestavni del lastnosti sredstev v obliki izvedenih finančnih instrumentov, da bi moral biti glede na minimalni informacijski standard, določen z Direktivo 2002/83 (in nadalje dopolnjen v naslednji direktivi o zavarovanju 2009/38/ES), zavarovanec, ki je potrošnik, o njem izčrpno in razumljivo obveščen.
- 34 Tretjič, po mnenju predložitvenega sodišča je zaželeno, da se razloži navedba „pred sklenitvijo zavarovalne pogodbe“ in navede, ali na tej podlagi ne bi bilo treba zahtevati, da je faza zagotavljanja informacij zavarovancu kolikor mogoče natančno ločena od faze sklenitve pogodbe (pristopa k zavarovalni pogodbi).
- 35 Že sam izraz „pred sklenitvijo pogodbe“ je mogoče razumeti na različne načine, zlasti pa je mogoče trditi, da pomeni kakršenkoli kratek časovni interval med zagotovitvijo potrebnih informacij osebi, ki pristopa k pogodbi, in samo predložitvijo izjave o pristopu k pogodbi, dokler je zagotovitev informacij pred predložitvijo izjave.
- 36 Določbe nacionalnega prava, s katerimi so bile prenesene določbe člena 36(1) Direktive 2002/83 in dela A Priloge III k tej Direktivi, samo še poglobljajo dvome v zvezi s tem, saj iz njih izhaja le (člen 13(4) zakona o zavarovalništvu z dne 22. maja 2003), da morajo nekatere informacije o pravnem razmerju – vključno z značilnostmi sredstev sklada kapitalskega zavarovanja – biti vključene v vsebino pravilnika kapitalskega sklada. Ta pravilnik je različica tipske pogodbe, katere besedilo prav tako določa vsebino pravnega razmerja. Vendar pa tudi če so nekatera določila informacijske narave vsebovana v pogodbi (tipski pogodbi), ni mogoče šteti, da je bila obveznosti obveščanja izpolnjena pred sklenitvijo pogodbe oziroma pristopom k njej.

- 37 V okoliščinah, ko ni mogoče, niti časovno, ločiti zgoraj navedena trenutka, postane praktični pomen izpolnitve obveznosti obveščanja na splošno dvomljiv. Pomanjkanje ustrezne časovne razdalje med fazo obveščanja in fazo sklepanja pogodbe lahko izključi ali znatno zmanjša možnost razumevanja zagotovljenih informacij.
- 38 Po mnenju predložitvenega sodišča bi bilo treba v tem primeru ustrezno časovno razdaljo določiti objektivno, ob upoštevanju značilnosti pravnega razmerja, kvalifikacij potrošnika ter obsega in zapletenosti potrebnih informacij.
- 39 Nazadnje, četrtič, predložitveno sodišče ima dvome o razlagi pravnega učinka, povezanega z ugotovitvijo, da zavarovatelj ni izpolnil ustrezno opredeljenega informacijskega standarda.
- 40 Za odgovor na to vprašanje je treba razložiti člen 36(1) Direktive 2002/83, da se ugotovi, ali se zaradi pomembnosti obveznosti obveščanja, ki jo ta člen določa, lahko ta šteje za bistveni element pogodbe (vsebine pravnega razmerja, k kateremu je potrošnik pristopil). V klasičnem smislu vsebine pravnega razmerja njegovi informativni elementi ne veljajo za bistveni element (*essentialia negotii*). Tovrstna določila neposredno ne določajo pravic in obveznosti strank, niti ne tipizirajo dane pogodbe (pravnega razmerja). Zdi se, da na podlagi poljskega civilnega prava zgornja teza ne vzbujata dvomov. Kar zadeva razlago določb Skupnosti, ob upoštevanju vsebine uvodne izjave 52 Direktive 2002/83 ter obsega in pomena informacij iz dela A Priloge III k Direktivi pa se to vprašanje zdi sporno.
- 41 Predložitveno sodišče v prejšnji sodni praksi Sodišča ni našlo odgovora na zgoraj zastavljena vprašanja, povezana s pravilno razlago določb Direktive 2002/83. Edine sodbe Sodišča, s katerimi je seznanjeno predložitveno sodišče glede podobnih vprašanj, in sicer pogodb o življenjskem zavarovanju, ne dajejo odgovora na vprašanja za predhodno odločanje (sodbi z dne 1. marca 2012 v zadevi C-166/11, González Alonso, ECLI:EU:C:2012:119; z dne 29. aprila 2015 v zadevi C-51/13, Nationale-Nederlanden Levensverzekering Mij, ECLI:EU:C:2015:286). Sodba Sodišča z dne 5. marca 2002, Axa Royale Belge, C-386/00, EU:C:2002:136, pa se je nanašala na razlago analogne določbe prejšnje direktive o zavarovanju, to je člena 31(3) Direktive 92/96/EGS z dne 10. novembra 1992, vendar je imela drug predmet in je bila izdana na podlagi druge vrste zavarovalne pogodbe.